

SAMENVATTING

Evaluatie van een voedingsconcept gebaseerd op streekgebonden, biologische voeding en aandacht voor ambiance in een woonzorgcentrum voor ouderen

Zijn er veranderingen betreffende gezondheid, ondervoeding, smaakbeleving en tevredenheid bij de bewoners?

*Inge Boers
Machteld Huber
Maaïke van Apeldoorn
Lucy van de Vijver
Miek Jong*

Evaluatie van een voedingsconcept gebaseerd op streekgebonden, biologische voeding en aandacht voor ambiance. *Zijn er veranderingen betreffende gezondheid, ondervoeding, smaakbeleving en tevredenheid bij de bewoners?*

Samenvatting

Achtergrond

Ondervoeding komt veel voor bij ouderen met mogelijke negatieve gevolgen op de gezondheid en kwaliteit van leven. Woonzorgcentrum Insula Dei Huize Kohlmann in Arnhem introduceerde per 1 juli 2011 een nieuw voedingsconcept gebaseerd op biologische, streekgebonden producten en aspecten van ambiance rondom de maaltijden.

Vraagstelling

We wilden onderzoeken of dit nieuwe voedingsconcept effect heeft op ondervoeding, gezondheid, smaakbeleving en tevredenheid bij de bewoners van het woonzorgcentrum.

Onderzoeksopzet en methode

Deze observationele studie werd verricht tussen juli 2011 en augustus 2012. Op 3 momenten werden metingen gedaan: voorafgaand aan de invoering van het voedingsconcept, een half jaar en een jaar na de invoering van het nieuwe voedingsconcept. Op deze meetmomenten werd het risico op ondervoeding bepaald middels de Mini Nutritional Assessment, het gewicht gemeten, medische en dieet gegevens genoteerd uit de status en een vragenlijst afgenomen naar de aspecten van het voedingsconcept, smaakbeleving en tevredenheid van de bewoners.

Resultaten en conclusies

105 bewoners werden geïnccludeerd in de studie. Deze groep had een gemiddelde leeftijd van 85,6 jaar. De mannen hadden een gemiddeld gewicht van 73,5 kg, een BMI van 24,7 en een MNA score van 22,8. De vrouwen hadden een gemiddeld gewicht van 65,7kg, een BMI van 26,9 en een MNA score van 23,1. Bij de mannen was 13% ondervoed, 43,5% had risico op ondervoeding en 43,5% had een normale voedingstoestand. Bij de vrouwen was 6,1% ondervoed, 43,9% had risico op ondervoeding en 50% had een normale voedingstoestand. Opvallend was dat bij de uitgangsmeting "slechts" 7,6% van alle deelnemende bewoners van Insula Dei Huize Kohlmann ondervoed was in tegenstelling tot het hogere percentage van 20% ondervoede ouderen in een verzorgingshuis gemeten door de Gezondheidsraad in 2011. Tijdens het onderzoek werden geen significante veranderingen gemeten. Wel was er een trend dat de het risico op ondervoeding afnam. Bij de mannen nam de MNA score toe met 0,7 (van 22,5 naar 23,2). Bij de vrouwen met 0,5 (van 23,0 naar 23,5). Verder nam het percentage bewoners dat bij aanvang van de studie ondervoed was in de loop van de studie af, namelijk van 7,6% naar 4% na een jaar. Voor de mannen was deze daling sterker, namelijk van 13% naar 0% en voor vrouwen van 6,1% naar 5%. Bij deze ondervoede groep nam de MNA-waarde toe van 15,6 naar 19,1. Daarnaast daalde de verstrekking van energie verrijkte diëten en dieetproducten aanzienlijk.

Maaltijdbeleving, smaak en tevredenheid verbeterden bij de deelnemers. Bewoners leken bewuster te gaan nadenken over hun voedsel en gaven in de loop van het onderzoek toenemend aan te vinden dat de nieuwe maaltijden kunnen ondersteunen in hun gezondheid. Daarnaast werden er minder lichamelijke klachten gerapporteerd direct na de maaltijd. In het algemeen lijkt aandacht voor de kwaliteit van voeding, de manier van aanbieden van voeding en ambiance rondom voeding in zorginstellingen gewenst in het kader van het bestrijden van risico op ondervoeding, maar zeker ook vanwege de effecten op smaakbeleving en tevredenheid van bewoners van verzorgingshuizen.